

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG.
NEK KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

Indúlt BÉTSBŐL Pénteken 25. Februáriusban 1791.

Külső Országi Tudósítások.

Hogy Konstantzinápolyt az Oroszok meg-vehetik, hátrább irt módon mutatja-meg egy 1788 diknak a' végén el-fogatott, eladatott, Konstantzinápolyba vitétt, és itt a' Frantzia Követ Papjától ki-váltatott, 8 hónapokig ennek házánál mulatott, és osztán a' Kalmár hajókkal Triesibe érkezett, onnan nagy kerülés által, ezer viszontagságok között Hazájába érkezett, és most az Elyséumban lakó vitéz Lélek:

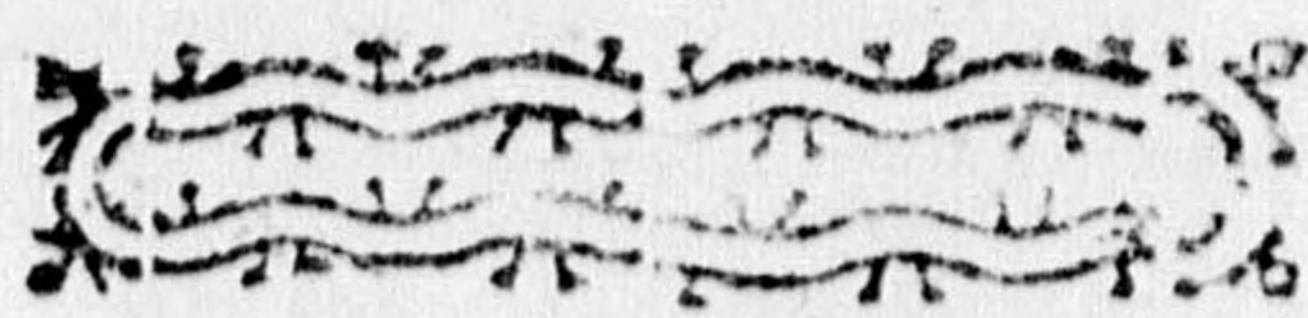
O*tzakovnak, Akkirmannak és Ismailnak meg-vételével Urak a' Mulzkák a' Bogs, Nister és Duna folyó vizein, és az vizek között lévő Fekete-tenger partyain. Ők ezeken a' vizeken és környékeken lok haszna vehető hajókra tettenek szert — ezen környéknek lakólsit hajos legényeknek használhatják*

hatják és egy roppant hajós sereget állíthatnak ki. Fegyvert, hadi-készületeket, eleséget gyűjthetnek és rakhatnak ezekre katonákkal, és a' Környül állás szerint ott rakadhatnak le, a' hól tettik, és kétség kívül szándékozik ezen hajós Sereg *Várnához*, és onnan *Konstántinápolyhoz* a' meg-vételre. — *Ismailnak* meg-vételével megint a' maga helyére ment *Szuvarov Maxinéhoz* vissza, hogy innen *Brailla* felé dolgozhassék, és *Moldvát* fedezhesse. *Repin* meg-szállotta *Ismailt* és *Kiliát*; — több része táborának, ha az csak 10 vagy 12-ezerre menne-is, bé-hajókázik. — A' Nagy Vezér *Ismailnak* el-vezetésével a' hegyekre szaladott és szállott, hogy innen az útakat fedezhesse. Minthogy ő nem nagy erővel lehetett, és valamihez még eddig nyúlt kése belé szakadott, tehát a' Vároknak *Brailla*, *Machins'* többnek oltalmokra igen kevés erőt hagyott, és ha vólt, népének erősebb és nagyobb részét *Várnába* küldette. — Egy nap alatt *Krimiából* *Sebastiánopolyból* a' nagy hajós Sereg le-érkezhetik, és a' Duna árkába vonhatja magát; a' másik pedig *Várnához* mehet. Minthogy *Várna* a' száraz felől nem igen erős, a' Tenger felől pedig csak egy néhány rossz *Battériái* vagynak — mivel a' ki-kötő helyben csak egy néhány, és igen rossz szolgálatot tehető hadi hajóji vagynak; tehát *Várna* nem sokáig állja-ki a' *Muszka* tüzet; ha a' *Muszka* nagy hajós Seregtől körül vétetvén bombizni kezdik — és egyfzersmind a' ki-szállított néptől a' szárazon ostromalni kezdetik — és ezzel-is a' fog történni, a' mi történt *Ismailal*, minthogy ennek is az a' meghatározott parantsolatja, hogy magát az utolsó emberig óltalmazza. — Ha a' *Muzkák* *Várnát* megvették, pedig meg-vették, ha hozzá fogtak, tehát az ő hátok megé a' Fekete tengeren szabad, és nem félhető az ellenségtől; melyre nézve a' nagy hajós Sereg a' Fekete-tenger tsatornáján meg-indulván, a' *Nátoliai* ki-kötő helyekre vigyáz — a' másik hajós Sereg a' fegyveres Sergekkel viszi a' nagy erőt, és ki-száll nem megláza a' nagy hajós Sereguél *Domus-derénél*,

derénél, 3 mért-földnyire *Konstantzinápolytól*. — —
Tudni való dolog, hogy a' Fekete tengerből egy se-
bess ág szakad a' *Mormara* Tengerébe azon tsator-
na által, mely egyenelsen vízzen *Konstantzinápoly-*
nak. — Tudni való dolog, hogy előre, a' *Konstan-*
tinápolyi ki kötő hely előtt a' külső Városok fe-
kűsnek a' Fekete tenger felől, u. m. *Galota* és *Pe-*
ra, mellyekben tsupa Görögök laknak, és a' kik-
nek száma tsinálja *Konstantzinápoly* minden népes-
ségének 3 mad részét. Tudva van, hogy a' Török
hajós Seregnek nagyobb része a' *Bujukteri* tsatorná-
ban fekszik — tudva van, hogy ezen tsatorna szá-
jában készült Battériák semmit sem érnek, és még
ezeknél is alább valok a' *Roméli* vén Várak, *Hys-*
sár Európában és *Anatoli Hysár* Asiában. — Mind
ezek előre így látván, és a' már elrettent refzkető
Török félelmet, mely az *Ismail* és *Várna* meg-vé-
teléből *Konstantzinápolyba* érkezett, hozzá szám-
lálván, *Konstantzinápolynak* meg-vétele, fel-égetése
és el-prédálása tsak játék a' *Muszka* tábornak. —
A' *Domusderénél* ki-szállított Sergek 2 részre oszla-
nak; edgyik része elé mozdúl az Ország-útján, és a'
Bosken hegyeket el-foglalja; a' másik pedig le-me-
gyen a' partakon hosszúra *Romelia* felé; és így e-
zen erőtség mind a' vizen, mind a' szárazon egy sze-
riben támodtatván meg, meg-vétetik, s. t. Ha egy-
szer a' *Muszkák* magokat a' Görögökkel edgyesítet-
ték, könnyü nekik osztán a' ki-kötő-hellyekben lé-
vő minden hajókat, és a' Városban lévő minden
házokat meg-gyujtani *Konstantzinápolyban*, mivel
ezek többnyire mind fából vagynak épülve — és
fogadom, hogy ellent állást sem találnak, mert már
is a' félelem miatt valaki tsak hajót kap, és va-
lamije vagyon, előre Asiába szalad. — Ezen mó-
don könnyü volna azon kevély Nemzettségnek félsz-
két, mint akármely alá-való szárnyas állatnak tsak
egy égő faklyával is egészízen fel háborítani. Mind
azon által én alig hiszem, hogy ezen dolog annyira
mennyen; mert lehetetlen, hogy a' Nagy Vezér oly
bolond legyen, hogy a' dolgot ennyire harapozni
enged.

engedje. — Azt fogja azért tselekedni, a' mit 1774-ben *Mehmet* tselekedett, a' midön még Konstantinápoly oly nagy veszedelemben nem forog vala, és a' Muszkáknak-is olly véghetetlen tengeri erejek nem vala, mint most. Azt tselekszi, hogy az Orosz Udvarral is békelséget köt; és a' Pruszizus békelség eszközlöket *mélánkolikus* fővel igazítja haza *Szisztovbol*. Muszka Ország Moldovát, Aultria pedig Oláh Országot fogja edgy egy Fejedelemmel meg ajándékozni, és mindenik' meg-tartja azt, a' mit kíván, és a' mit el foglalt — ha Pruszizianak nem tettik aljon ki a' síkra; ő-is el-nyeri, a' mit rég kerest — és 3 — 4 esztendő sem telik belé, hogy Pruszizianak más nótát fognak húzni, a' már sok esztendők alatt tselekedett szüntelen való politika idétlen szüleményeiért — a' sok vér ontásért. — A' Békeltség a' külzoben áll — és nem tudom ki fogja többé a' Portát háborura befzélieni; ha a' Lengyelt és Pruszizust meg nyúzzák is a' többi. — A' Muszkának nagy Tábora fekszik a' Pruszizus széleken; nekünk sok fegyvereseink fülelnek itten, 's az ujj Gallitziai Levelek szerint, a' *Lévener Serge* a' napokban-is közelebb nyomúlt ide — A' Svéd nem azért tsinált titkon békelséget a' Muszkával, hogy Pomeránia Pruszizus kézben maradjon, Sléziához mi tartunk számot. — Lengyel-orzágnak tsak egy Muszka vagy Aultriai Király kell, mely bizonyoson meg-lészen, azonnal az el-olztáskor nyert rész visszafizakad; és így a' lesz végre, hogy Pruszizia sem Belgiumban, sem Hollandiában, sem Lüttikhben, sem Svéd Országban, sem Lengyel-országban, sem Magyar-országban többé hitetlen zürzavart nem okoz, és a' kopoliz fejü *Divánt* többé sovány ígéretekkel nem bolondítja. Én el-váram a' következeseket az Elyseumban, és örvendeni fogok, ha az én előre való latasim engemet meg-nem tsalnak.

*Egy Külsőországi Ujság-Levélből következő jeles es ritka történetet olvasunk: Orosz-orzágnak egy bizonyos Vároisában G * * ben, mint egy 5 hetekkel ez előtt meg-hal egy 'Sidó, ki mind a' Moses*
Tör.

Törvényinek szorgalmatos tellyesítése, mind erkölts-
béli maga-viseletére nézve, minden ötet esmért 'Si-
dók előtt egy Isten félo embernek tartatik vala. Mi-
dön hát ezen *Izraélita* ki-költöznek a' Világból,
azt kivánnják vala az ő Attyafiai, hogy ezen Isten
félo 'Sidó a' Szentek közé számláltassék. El-men-
nek annak okáért a' magok fő Rabbijokhoz, de
ez menti vala magát, hogy néki erre egyedül nem
vólna tellyes hatalma, de irni fogna ezen dolog
eránt *F * * be* a' leg-főbb Rabbinak, kinek erre tel-
lyes hatalma vagyon; és meg parantsolá, hogy a'
meg-hólt 'Sidónak testéből egy darabot melsenek-ki,
mellyet a' Levéllel edgyütt a' leg-főbb Rabbihoz
*F * * be* küldhessen; melly az egész testet képzél-
hesse, és a' mely az egész test helyet a' Ceremo-
niakra alkalmas lehessen. Mi lesz belőle? A' sze-
gény meg-hólt 'Sidónak húfosabb részéből ki mettze-
nek egy darabot; minden féle Spiritussal bé balzsa-
mozván, egy iskatullyába bé helyhezttetvén, a'
Levélllel edgyütt egy különös 'Sidó Követ által a'
leg-főbb Rabbihoz *F * * be* küldetik. Midön a' Kö-
vet a' Levéllel és Skatujával *V * ** Várolsának Li-
néájához érkezett vólna, kérdik az Harmintzodaló
Legények: nintsé harmintzad-alá való dolog nálla? E'
felel: semmi sints. Meg-visgáltatik a' 'Sidó 's meg-
találják nálla az Iskatuja húst, mellyet a' 'Sidó sem
akarván meg-vallani mi, el-vezik tőlle, és a' Le-
vélllel bé-megy a' Városba a' fő Rabbihoz. A' Rab-
bi kérdi hól légyen az Iskatuja hús, mellyet ez az
Harmintzadon el-vettnek lenni mondván; küld a'
fő Rabbi egy Levelet a' fő Harmintzadoshoz, a'
dolgot vólta-képpen meg-irván. A' fő Harmintzados
öszve gyűjteti az alatta való Legényeket, és pa-
tsól, hogy azt a' húst, mellyet a' 'Sidótól el-vette-
nek, hozzák elé. Uram! felelnek ezek: az a' hús
borju hús vól, és alig nyomott 3 fontot, minthogy
a' 'Sidó vám nélkül titkon akarta bé-hozni, minek-
utánna rajta értük és el-vettük tőlle, mi bizony fel-
flüstököltük, imhol az Iskatuja. Ezt halván a' fő
Harmintzados, el neveté magát, és jó appetitust ki-
vána

vána hozzá, de elé-beszélvén azonban, mitsoda húst ettenek volna-meg; némellyik közzüllök tsak nem halálra okádták magokat — így végződék a' 'Sidónak szenté való tétele — mit fogjanak már vele tselekedni ezután haljuk-meg. — A' Nájvidi Ujság 11. Febr.

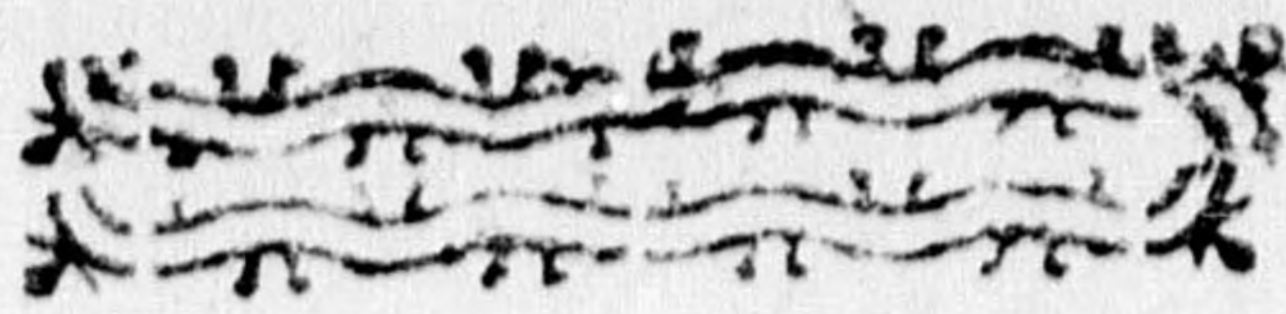
Jan. 25-dikén Foksánból. — Minekutánna megment volna a' hire *Brajla* Várába, hogy az *Orosz* Seregek téli kvártélyokra takarodtak: fogták magokat az említett várbeli Törökök, tsajkákra ültek 4, 5 nappal az előtt, 's a' *Galátznál* álló *Orosz* hajós Seregets két, valamint a' *Duna* parton telepedett *Orosz* könnyü Seregeket is véletlen meg támadták; a' *Kozákok* 's *Szabadakaratók* közzül két százat le vág- tak; a' hajós Seregets kében is nem kevés kárt tettek. Hogy ezen történt fülibe ment *Generál Suvarovnak*, leg ottan *Galátzba* innúlt, 's parantsolatokat adott ki, hogy a' már kvártélyokra bé szállott, 's a' még marsban lévő Seregek rész szerént előbb nyomúllyanak, rész szerént meg állapodjanak; az ide közel feküdt 2 *Granatéros Batalionok* pedig az el hagyott *Maxineni* táborba menjenek: holott táboroznak is már föld-kunyhókban. A' hátra vólt könnyü Sergek is elő nyomúltak. — A' mint értjük, naponként nevededik a' *Brajlai* őrizetnek száma: a' Várból és Városból ki kell a' *Keresztényeknek* költözni a' *Rajah* szomszéd faluiba. 's azoknak házaikat mind fegyveres Törökök foglalják el. Ezt biznnyitja egy *Huszár* is, a' ki az oda való *Basánál* vólt szogálatban, és most vissza tért a' *Tászár* *Huszár* Regementjébe.

Febr. 5 dikén éstve érkezett a' mi győzedelmes Fővezérünk *H. Coburg*, az özvegy *Anspachi* *Markgráfnéhoz* *Schwaningenbe*, a' kitől különös tisztelettel és örömmel fogadtatott. Már előre *Dennenhofen*-től fogva *Schwaningenig*, meg vóltak rakva az utak' mellyékei szurkos serpenvökkal. A' mindenünnen öszve seregelett Nép, örvendetes vivát kiáltással idvezlette a' *Hertzeget*. Midőn közelgetett volna *Schwaningenhez*, meg szóllalt a' dob 's trombita az öröm

öröm - alkotványokról. A' Kastély' udvarán egy Templom volt emelve, a' mellyet urnák, 's fellyül a' Hertzeg' és Markgrófné neveiknek módosan ki-formált első betűik ékesítettek, a' Templom előtt egy kis kert volt, 's mind ez, mind amaz meg voltak világositva. — Nagy sokaság kísérte bé a' Hertzeget a' Kastélyba, 's zengedeztette a' maga örömkialtásait. — Kiszállván hintajából a' Hertzeg, így szólott: Ez, igen sok. — Fellyül a' folyosón várta a' Markgráfné — 's meg ölelvén, illy szókkal nyilatkoztatta ki szives atyafiúi érzékenységét: *O! Frikem — kedves Bátyám!*

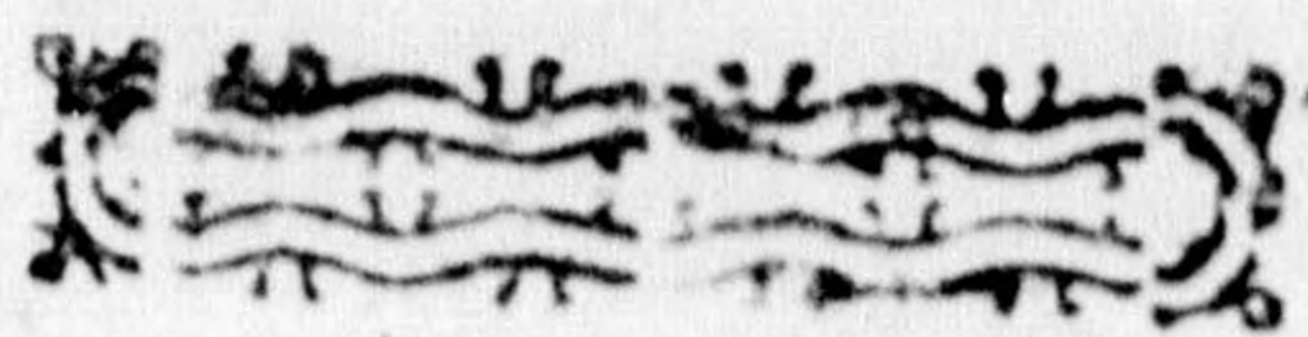
Török Birodalom. A' múlt Decemberben költ *Konstantinápolyi* tudósítások szerént, a' hadi dolgokban való *Reis - Effendi*, vagy hadi Kantzellárins, ki is hadakozás idején rend szerént a' Nagyvezér' táborában szokott tartózkodni, *Konstantinápolyba* érkezett nagy váratlan az említett hónapnak első napjaiban. Ennek értésére, igen meg döbönt a' Nép' szive, mellyet különben is olly háborgásba hoztak volt már a' darab időtől fogva jövőgetett kedvetlen hírek, hogy a' Nagy - Szultan' parantsolatjából, minden vendégfogadók, és más egyéb közönséges öszve-gyűléseknek helyei is bé zárattak; 's halálos büntetés alatt meg tiltatott, hogy az uttzákon, vagy piatzokon tsak kis csoportokban se merjenek szeregni a' Törökök. Nem szabad a' Státus' dolgairól semmit is beszélni; és hogy a' tilalom után emlegetni merték némlyek az *Oroszok'* győzedelmeiket: minden irgalmasság nélkül a' tengerbe vették. A' Ministerium, felette titkolódik: azért is bajosan lehet valaminek igazán 's környölállásosan végére járni; 's még a' külső Hatalmasságok' Ministerei is keveset tudhatnak meg. — A' *Reiseffendinek*, *Konstantinápolyba* lett küldetéséről mind öszve annyit lehetett ki tapogatni, hogy H. *Potemkin* azzal fenyegette legyen meg a' Nagyvezért, hogy látogatására fogna *Siumlába* menni, ha mások' közbenjárása nélkül, továbbra sem akarna még békességre lépni *Ruszsiával*. Ezen fenyegetésre annyival inkább meg
szep-

szeppent a' Nagyvezér, mivelhogy *Isatzitól*, hol akkor voltak az *Oroszok*, alig van *Suunla* két napi járó föld: 's a' Nagyvezér olly kitsin, erő dolgából, hogy tellyefféggel ellent nem állhatna. Minekutanna néhány napokig való tanátskozásokat tartott volna a' Szultan, vissza küldötte a' *Reiseffendit* a' Nagyvezérhez. Azólta nem hallik egyéb *Konstantinápolyban*, hanem, hogy *Rumeliában* erővel izedik a' katonaságot a' Nagyvezér Seregéhez. De ez, még inkább nevelte a' *Konstantinopolyi* Nép' nyng-hatatlanságát; mellyre nézve ugyan tsak szoros vigyázással is vagy on a' *Kajmabám*. — *Konstantinápolyban* lévő *Anglus* Minister, Ns *Ainslie*, *Pisani* nevezetű első Tolmátsát küldötte, a' maga Udvarának parantsolattvából *Szisztóba* —

Frantzia Ország. Febr. 4-dikén, meg jelent a' Király a' Nemzet Gyűlésében, 's olly kinyilatkoztatást tett maga felől, hogy a' polgári alkotványnak elintézését az azt elő adó kifejezéseknek tulajdon értelmek szerént, pontról pontra jóvá hagyja, 's kötelezi egyfzersmind magát, annak fenn tartására 's óltalmazására. A' *Párisi* Nép' képét viselők, arra határozták magokat mindjárt abban az órában, hogy a' Nemzet Gyűlésében tartott Beszéde a' Királynak értzre metzetteffék, 's örök emlékezetnek okáért a' Tanátsházban fel függeszetteffék. Tettzett ezen határozás a' Királynak, 's a' maga Melly Képevel meg is ajánzékozta a' *Párisi* Közönséget. Ezen említett Közönség' képét viselők meg indulván belsőképpen jó Királyoknak atyai szeretetén, el végeztek, hogy Febr. nak 4-dikén minden esztendőnként nagy Mise, és *Te Deum* tartassék; a' minthogy határozásokat mindjárt akkor végre is hajtották a' B. Sz Mária Templomában. A' Nemzet Gyűlése is Deputátziót küldött az Isteni tiszteletre.

Frantzia Ország. — Oda hagyván egy *Frantzia* Kaputzinus a Klastromot, következő Testamentomot tett előbb: „ A' fejemen lévő beretváltt kerekséget testálom koronául a' Királynak; az *Auréliánumi* Hertzegnek hagyom a' palástomat, hogy legyen

legyen mivel takarhassa magát: a' kötél-övmemet, a' Nemzet Gyűlése' bal oldalának (azon ülnek a' Világiak); a' Breviáriumomat, az *Autunumi* Püspöknek; Prédikázióimat, *Gergely* Apátúrnak: de olly fel-tétellel, hogy maga olvassa azokat közönséges helyen; a' szakállomat *Camus* Urnak, hogy belőle vendég haját (parókát) tsináltasson magának, melly alatt kívánom, hogy egy ónsipkát viseljen; fa-tzipőimet a' Nemességnek, hogy ne járjon még-is egézfzen mezt-láb; a' botomat a' Papságnak, hogy legyen néki mivel kódúlni menni; a' kóduló tariznyamat az egész Országának; a' Nemzet Gyűlését végre, minden ördögöknek. “

Hogy egy szükségtelen, 's azonban kártékony szokásnak el törlése által, köteleffége legyen a' Népen segiteni minden gondos Kormányzéknek, ditséretes példáját adta ennek közelébb a' *Felső-Palatinátusi* Kormányzék, ugymint a' mely el törlötte a' költséges gyászruha viselést az egész *Felső-Palatinátusban*, 's oly bölts rendelést hozott, hogy ezen-túl az Afzszonyoknak minden gyászizok főkötőjeikre függesztendő fekete pántlikából; a' Férjáaké pedig bal karjaikra kötendő darab fekete fátyolból álljon.

Belső elegyes tudósítások. — Tegnap érkezék le ő Felségétől azon meg-határozott rendelés, melly szerint az Erdély-orzági F. Udvari Kantzellária a' Magyar-orzági Udvari Kantzelláriától el-vállalztatik, és addig is, mig más Rendeléseket szabhatnának a' környülállások, idő szerint való fő Kantzellarius lészzen Gr. *Teleky* Sámuel Ur ő Excellentziája. Mind az Erdélyi, mind a' Magyar-orzági főbb Hivatalokra nézve nagy változások állanak a' küszöben. — Azon hir terjed-ei tegnap Bétsben, hogy az Illyriai Nemzet Kantzelláriáján, — —

— — már bizonyoson ő Felsége által ki-neveztetett Préses Gr. *Balassa* Ur ő Exja. — Megint *excedált* a' *Halál!* Ts. K. Feldmarsal, egy Magyar gyalog Seregnek Tulajdonosas. t. Gróf *Pálffy* János Ur ő Exja, tegnap előtt, u. m. ezen hónapnak 23-dikán, dél-utánni 6 és 7 óra között

között gutta-ütésben hala-meg Posonyban; és így e' szerint már a' fő Kantzellárius Gr. *Pálffy* Károly Ur ö Exja ezen törökös Grófi Familliának *Seniora*, mely-szerint a' fenn említett Grófnak mint Posony Vára fő Kapitányának 30 egy néhány ezerrel szaporodott minden esztendei jövedelme. — Az idegen Német Ujjság Levelekből olvassuk, hogy egy Olosz-orzági mesterséges varásló és jövendő-mondó 'Sidó azt erőfittené, hogy egy nagy Europai Minister, ki az Auszriai Háznak ellensége, a' jövő Aprilisben, bizonyoson meg fogna halni. A' Halállal ugyan még eddig senki *Correspondentiát* nem tarthattott, és így ezen 'Sidónak sem sokat hihetünk — de ha azonban igaz találna lenni, sok előre való látás volna egy 'Sidótól. Mi tsak azt itéljük most erről, hogy ő tsak az Ujsgírókat akarta ezen jövendőléssel még Aprilis előtt Aprilisbe küldeni — azonban várjuk el Aprilist.

A' Febr. 16-dikai Redut arról vólt nevezetes a' többek között, hogy tettzett ebben némely Gavallérokak, és Dámáknak, *Bolondok' Házát* formálni magokból. Minekutánna t. i. vászonból készült magas falak között, mint meg annyi járó alkotványok meg-jelentek volna a' tántzóló Palotában: egymás mellé állottak kerekbe, 's egy kerek épület lett belőlök; melly annyival inkább hasonlított az említett házhoz, hogy minden járó alkotványnak külső részén egy vas rostélyos ablak vólt készítve. Ezen ablakon által, meg-lehetett a' benn lévő okost-is látni, ki *à la Bolond* (gyengébben esik talám így a' kimondás, mint egész magyarorsán: *Bolond módjára*) vagy hegedült, vagy rajzolt, vagy más egyében foglalatoskodott. Egykor ki-rontván a' Bolond házbéliek, falaik közzül; a' szabadon lévő Okosok közzé elegyítették magokat: de ezek, néminémű tartózkodással fogták magok közzé.

Borsod Vármegyéből. — „ Sok a' bor Magyarországon! nevezetesen Borsod Vármegyében helyét sem találják, jó, illendő helyet t. i. Miskóltzon fellyül Észak felé, két 's három mértföldekkel, két szegény

Szegény R. Gyülekezetekben a' Pap fogadásban (a.) meg ittak a' Presbiteriálisok a' Pappal együtt, edgyik helyen egy hordó bort, a' másik helyen egy átalaggal. Ez miad a' kettő olly szegény helyly, hogy egyik sem elégséges arra, hogy midőn, külömben szép kő-templomának zsendellye el kórhoszik, azt maga erejéből újra meg-zsendelyeztethesse. Nem jó vólnaé hát, az illy minden Ujj-esztendőkor meg-esni szokott Pap-fogadásban, vagy Pap marasztásban meg innya szokott, egy vagy fél hordó bort el adni, annak árrát a' Templom' vagy Ekklesia pénze közzé tenni? hogy igy majd lenne a' Templomot mivel meg-zsendellyeztetni, és ne lenne szükség — — — Alig ha nem jó vólna az, hogy Tiszt. Visitátor Uraimék, az általok tenni szokott kérdések közzé oda elegyitenék, vagy azok közzül némelleyek helylyett tennék ezt a' Presbiteriálisokhoz: *Mennyi bort szoktak meg innya Kegyelme-tek a' Pap fogadásba?* és ha felelnék: egy hordóval vagy egy átalaggal; erre ezt mondanák: No Atyám-fijai, nem kell egy itzét-is; mert az Isten és a' Király tiltják a' haszontalan vesztegetést.

A' R. Prédikátorok bugyogóját és Parókáját kemény szavakkal illető Erdélyi Kritikusnak barátságosan felel egy Magyar-országgi, bugyogót és parókot viselő jó szivü Átlyafija: A' bugyogót többnyire csak addig szoktuk viselni, a' meddig tart azon három négy bugyogónk, a' mit ott künn a' külső Nemzetek' kedvéért tsináltattunk: de a' parókot szükség tovább is viselnünk. Mert jól tudja kedves Nemzetünk, az idegen Nemzetek (ha mikor észre vehetik, mert szorgalmatoisan el-szoktuk fedezni) rész szerint szánakozással tapasztaltalják, rész szerint nevetve szemlélik, hogy némelleyükünk fok szerentse hajakat viszünk fejeinken a' külső Országokra, 's többeket hozunk vissza. Jó hát az ősz hajakat a'

(a.) *Mi légyen a' Pap-fogadás? a' ki nem tudná, lássa a' Tisztelendő Péterli Josef Ur elmés Műben némely részt; a' 115 és köv. lap.*

parókkal el-fedezni, különben igeu öreg ifju Pa-
poknak láttatnánk. A' paróknak ezen szükséges
vóltát okozza (ha nem sértenék vele; de ne sértsék
kérem! mert ingyen sem szándékom) a' mi nálunk
még azon nagyon vissza fordúlt tanulás módja,
melly szerint a' Theológiát 15 's 16 esztendőig ta-
núlják az Ifjak, kivált a' kik Seniorságot várnak
az egyik Collégiumban. Ezt más Országokban há-
rom, leg-felleyebb négy esztendő alatt el-szokták
végezni. Azoknak pedig tsak olyan eszék van, mint
néküink Magyaroknak. Alig ha nem székség vólna
minékünk-is ezen jobbitást tenni. Igy osztán Bétsbe
a' Leopold Városfa hidján követ tévén a' parók-
ba, ötet bátran a' vízbe fojthatnánk, a' mint szok-
tak némellyek tselekedni. Ez utolsóbb-is, ugy gon-
dolom, fog ha mind későre-is valami gyümölsöt
hozni; leg-alább a' gondolkodásra alkalmatolságot
szolgáltatót.

Poson, Febr. 17-dikén. „Királyi Hertzeg *Sándor Leopold* kegyelmes Nádor-Ispányunknak Kantzel-
láriaja egészzeu fel állittatot már. Mélt. *Rákosi Bo-
ros* Lajos Úr, ki eddig a' F. Magyar Kir. Helytartó
Tanátsnál vólt Tanátsos, Fels. Koronas Királyunk
által a' Nádorispányi Kantzelláriára Igazgatónak
rendeltetett; egyfzersmind pedig a' F. Magyar Udva-
ri Kantzellárián Referendariusnak, és Udvari Ta-
nátsosnak neveztetett, a' hol Jan. 24 dik napján ezen
új hivatalbéli hitét le tévén, ülést is vett. Tek. *Va-
dász* György Úr, Nádorispányi Titoknoknak; *Költsei*
Kende János Úr pedig Expeditornak neveztetett: kik
e' most folyó hónapnak 9-dik napján Nádorisdány
ő Kir. Hertzegsége előtt, két Ország Báróinak, úgy-
mint Nagymélt. *Végh* Péter Tárnokmester, és Gróf
Battyáni József György Asztalnokmester ő Kegynek;
nem különben Mélt. Gen. *Pázmándi Kempelen* János,
's felleyebb említett Udv. Tanátsos, és Nádorisp.
Kantzellária Igazgatója *Boros* Lajos Úrakra jelen-
látékben, hiteztettek meg. Ugyan azon napon tet-
ték le a' hitet, a' 4 nádorispányi Kantzelisták is,
úgy mint: *Szentgyörgyi Horváth* Zsigmond, *Karátso-
nyi* Ferentz, *Radvánjzki* Antal, és *Horváth* János
Urak.“

Kesznyébenből azt írják: — A' Törvény Szabadság és Békeféség — Országunk hármás köfalai.

Titus Flaminius Romai Consul, egyszer meg-gyöz-vén a' Nagy Sándor Attyát Filep Királyt, vitézi erejének, és az Istenek iránt való háládatos emlékezetinek jeléül az Apolló Templomában egy ezüstbol kézzittetett draga paist függesztett fel ilyen irálsal:

Leges Libertas et Pax sunt optima dona; az az:

A' Törvény, Szabadság, és a' jó Békeféség,
 Leg-nagyobb ajandék, leg drágább ékelség
 Illy Irásl vágjon fel Magyar Paisára,
 Illy Paist függeszzen izive táblájára.
Bé borult napjanak mert fénye fel-derült,
 A' kivánt örömnék özönébe merült.
A' régi árkában folydogál a' Törvény
 Molt, azt izemléjétek hol vagyon az Örvény
A' Nemes Szabadság a' Perit meg-nyerte;
 Méltan: mert a' Pogányt lok izbe meg-verte;
Meg van a *Békeféség*. Ugyé nem Kordeba?
 Velzizen Országunkból a' pártütő 'Seba (a.)
Csorog, sot foly is már a' Békeféség sirja,
 Batsból minapába a' Kurir ezt írja:
Szeretet Lángjaval Királyunk izive ég
 Ujj Tsillaggal ragyog a' Bétsi tiszta Ég.
Vay Josef Urnak egy ujj Méltóságnak,
 Ki áldott gyümöltse a' *Vajai Agnak*;
Nagy érdeme izerint nagy Tisztséget adtak,
 Má zszor az illyenek tsak mind ki maradtak.
Kár volt; de e' nagy kárt az élz ki-pótolta,
 Molt a' Napot az Hóld meg-hódoita. (b.)
Látjuk most, hogy llen Népet meg-halgatja;
 Mert két 's három Vallás egymált tsokolgatja.
Szép

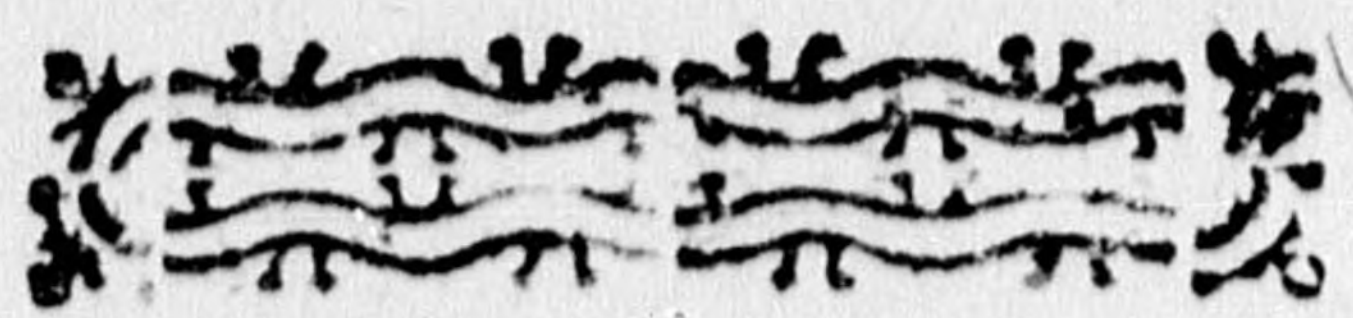
(a.) 'Seba, Dávid Király ellen ütött pártot.
 (b.) az az molt a' Világ meg-világolodott,

Szép dolog ha a' Fő nem szenved fájdalmat,
 De alatta a' tag érez Lakadalmat.
 Akkor vak ez, mikor az Ország egyet ért,
 Mikor el-érheti, szivvel a' miket kért.
 Így van Magyar Ország; egy Lelke és Szive,
 Földünk minden Népe jó Királyunk hive.
 Egy Test ez, e' Testnek *LEOPOLDUS* Feje,
SANDOR Palatinus a' Feje teteje.
FERENTZ a' Fő Hertzeg féltő szemé fénye,
 Vitéz Magyaroknak ohajtott reménye.
 Kezei, lábai a' Fő Fő Mágánások,
 Ország dolgaiban leg-első munkások.
Vay Josef Urat ezek közt szemlélem,
 Más-is lesz még ilyen, én azt úgy itélem.
 Nagy elméjü Urak sok Vice-Ispányok,
 Egygyez a' szivekkel tiszta tudományok;
Borsodi, Zemplényi, Szabóltsi, Beregi,
 Mennyei és Földi Urunk hiv Seregi.
 Mások is még sokak Hazánk bölts Urai,
 Mint meg annyi fényes Egünk Tsillagai.
 A' *Contribuenfek* e' Testnek allyai,
 A' láb tiz ujjai, sőt erős talpai.
 Boldog az az Ország a' mely illy Testé vál,
 Mely a' jó *Törvényen* és *Szabadságon* áll.
 Szépen virágzik ott a' kivánt *Békeesség,*
 Mellyet követ osztán az örök Idveesség.
 Örülj; de az Urban: Nemes Magyar Haza;
 Mert im *Leopoldust* Isten hozta haza.
Leges Libertas et Pax, sunt optima dona,
Hungara Gens, Felix hæc tua dona tenes.
 Meg-van testi 's lelki minden kívánságod,
 Meg-lásd: el-ne muljon háládatosságod.
Irta Hazája és fent nevezett Uri Méltóság iránt
való buzgó szeretetiből Terhes István.

A' Portának minden hadi ereje 10. ezerre olvad, ván, Ismailnak meg-vétele után már Konstantinápolyban olly nagy vala a' félelem, hogy sokan kikötöztenek belőle — ez ujjal mutat arra, hogy az Oroszsal-is békeséget kötni kéntelen. — Nem igaz, hogy a' Tseh és Morva Országokban lévő Regementek szabadságolsaikat hívják vissza, és hogy itt olly szörnyü hadi-készületek vólnának — a' mi békeségünk bizonyos a' Portával — a' Mulzkájé sem meszize vagyon. — Belgiumban meg-tiltattak azok a' pénzek, mellyeket a' Pártütés ideje alatt az Oroszlány tizmerrel és ezzel a' fenn-irással vertenek vala: *Edgyesült Státusok* — mind a' ki adó, mind az el-vevő 100 tallérokra büntettetik. — Itt már a' régi igazgatás formája szerint folynak a' dolgok, és mindenekben kegyelmes a' Fejedelem erántok. Azonban azok a' Papi és Világi Tifztségek, mellyek a' zenebona alatt lettek, el-töröltetnek, ha pedig érdemesek ő Felsége által meg-erősítetnek. — *Vandernót, Vanáipen, a' Tanagerloi Abbás's* más hasonló fejei ezen Haza métellyének, ki a' Hollándiai szélekre szaladtanak, most is némelly szökövény tárfaikkal gyűléseket tartanak, és az előbbeni játékot kívánnák jádzeni — de erről énekelt már Szt. *Dávid*. — A' Ts. K. fő Istáló-mester H. *Dietrichstáin* hivatalát le-tette. — Bétsben máig sem szünt meg a' hire, hogy a' Nápolyi Felség, ki Nemzetünknek különös kedvellője, és a' kit ugy meg-szeretett Béts, hogy a' Városi Fegyveres-házban emlékeztető oszlopat akar néki emelni, 35 Magyar Nemes ifjakat fog magával Gárdának vinni, kiknek B. *Ortzi* vólna szedője. — Az Illyriai Kantzellária a' Magyar fő Kantzellárius alatt lészén. — Itt 27-dikén a' békeség előljáró punktumai közöttünk és a' Porta között *subscribáltatott*; az Anglus Kurir Berlinbe vagyon most vele; ide is ő hozta a' hirt. — A' Frantzia Nemzeti Gyűlés el-végzette, hogy a' Házofságbéli *Dispensatiot* mindenik Püspök a' maga kerületében adhassa a' linek tettik, de el-ne adhassa — az az pénzt ne vehessen érte. —

Posonból az iratik, hogy az Ország-gyűlése még fog várakozni azoknak a' Bétsbe küldetett 67 tzikkellyeknek vissza érkezésekre, és olztán ekkor lésszen közönséges Ország-gyűlés — azért a' Diétának el-bomlása sinsz még meg határozva. — A' Posonban lévő Státusok és az egész jelen lévő népség nagy pompával ülték meg a' 11 dik *Josef* halálának Innepet. — A' Bétsi tudósításokból értjük, hogy Gr. *Májláth* az Udvari Kamarán és a' *Bankó Deputáztion* Vice Préselsé tétetett. — A' Nápolyi Felségnek el-indulása bizonytalan; tehát a' mi F. Urunké is Florentziába. — Bétsben kellemetes Tavaszi napok vagynak. — A' Fársáng itt legnagyobb divatjában vagyon; de nem a' Házofságra, hanem a' sok féle mulattságra nézve. — Berlinben egy Könyvetske jött ki, de Bétsben is találtatható — ezen Titulus alatt: A' Bréviárium imádkozásáról való szabad gondolkozás és ítélet tétel.

Tudósítás.

Ezen napokban hagyta-el a' Sajtót a' Fels. Magyar-orizági Kormány - Törvény (*Jus Publicum*) melyet *Rosermann* István ezen Homlok - Irás alatt: *Jus Publicum Regni Hungariæ, ex Combinatione veterum, recentiorumque legum in Compendium Systematicum redactum, et usibus maxime Scholasticæ Juventutis adcommodatum*, adott ki. Ambátor való dolog az: Hogy már ez előtt ezen Törvény többszörte-is ki-jött, de mindazonáltal ezen munkáról bátran azt lehet mondani, hogy hasonlót hozzája még eddig nem látott a' Magyar Haza, melly minden részait a' Kormányozásnak olly helyyesen meg-határozta volna. Az arra a' Könyvnek egy r. forint. Találtatik Posonyban a' *Doll* Könyváros bolytyában, 's Pesten, Budán, a' Könyvárosoknál.